

P
8429 (20)

Paper Code:

Programme	M.A (Music Instrument) (Sem: I)	M.A (Music Vocal) (Sem: I)
Exam Code	214801	214901
Course Code	MMVL-1361	MMVL-1361

**Course Title: Theoretical Surveys of
Indian Music**

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

Attempt five questions in all by selecting one question from each unit I to IV and fifth question may be attempted from any unit.

All question carry equal marks.

Unit I

1. Throw light on Gayki anga used in tantrakari.

16

2. Define swarit and discuss its importance in Indian classical music. 16

Unit II

3. Compare Hindustani and Karnatak music system 16

4. What is gram? Explain shadja and madhyam gram. 16

Unit III

5. Write a detailed note on harmony. 16

6. Explain Dhrupad and Tappa Gayan Shali in detail. 16

Unit IV

7. Write an essay on Globalization of Indian classical music 16

8. Discuss relationship between folk music and classical music. 16

(हिन्दी माध्यम)

नोट : 1. कुल पाँच प्रश्न कीजिए। एक से चार इकाई तक प्रत्येक में से एक प्रश्न का चयन करें तथा पाँचवां प्रश्न किसी भी इकाई से कीजिये।

(2) सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

इकाई - एक

1. तन्त्रकारी में प्रयुक्त होने वाले गायकी अंग पर प्रकाश डालिये। 16

2. स्वरित को परिभाषित करते हुए भारतीय शास्त्रीय संगीत में इसके महत्त्व की व्याख्या करें। 16

इकाई - दो

3. हिन्दुस्तानी तथा कर्नाटक संगीत पद्धति की तुलना करें। 16

4. ग्राम क्या है? षडज तथा मध्यम ग्राम की व्याख्या करें। 16

इकाई-तीन

5. हार्मनी पर विस्तृत टिप्पणी लिखें। 16

6. ध्रुपद तथा टप्पा गायन शैली की विस्तार पूर्वक व्याख्या कीजिये। 16

इकाई-चार

7. भारतीय शास्त्रीय संगीत के वैश्वीकरण विषय पर एक निबन्ध लिखें। 16

8. लोक संगीत तथा शास्त्रीय संगीत के परस्पर सम्बन्ध की चर्चा कीजिये। 16

Exam Code: 214901

Paper Code: 8430

Programme: M.A Music (Vocal)
Course Title: Historical Study of Indian Music
Course Code: MMVL-1362

Time Allowed: 3 Hours

Maximum Marks: 80

Note: The candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

Section-A

I. Write any one life sketch and contribution towards Indian Music of: (16)

(1) Ustad Bade Ghulam Ali

(2) Pandit Bheem Sen Joshi

(3) Pandit Rajan – Sajan Mishra

II. Write in detail about the complementary role of Vocal Music towards Instrumental Music. (16)

Section-B

III. Write an essay on History of Music during Vedic Period. (16)

IV. What is the contribution of V.N. Bhatkhande and V.D. Paluskar to Institutionalised Music learning? (16)

Section-C

V. Describe overtones in Tanpura with examples. (16)

VI. How Indian Classical Music flourished after 1947? Describe in detail? (16)

Section-D

VII. What do you understand by Gharana Parampara in Indian Classical Music? (16)

VIII. Write about the Contribution of Punjab in the field of Sufi Music. (16)

ਨੋਟ: ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ-ਓ

I. ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਿਓਰਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਤੀ ਯੋਗਦਾਨ ਲਿਖੋ: (16)

(1) ਉਸਤਾਦ ਬੜੇ ਗੁਲਾਮ ਅਲੀ

(2) ਪੰਡਿਤ ਭੀਮ ਸੇਨ ਜੋਸ਼ੀ

(3) ਪੰਡਿਤ ਰਾਜਨ-ਸਾਜਨ ਮਿਸ਼ਰਾ

II. ਗਾਇਨ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਵਾਦਨ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰਕ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। (16)

ਭਾਗ-ਅ

III. ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖੋ। (16)

IV. ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੰਗੀਤ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ.ਐਨ. ਭਾਤਖੰਡੇ ਅਤੇ ਵੀ.ਡੀ. ਪਲੁਸਕਰ ਦੀ ਕੀ ਦੇਣ ਹੈ? (16)

ਭਾਗ-ੲ

V. ਤਾਨਪੁਰੇ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਸਮਝਾਓ। (16)

VI. 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਹੋਇਆ? ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ। (16)

ਭਾਗ-ਸ

VII. ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਘਰਾਣਾ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? (16)

VIII. ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। (16)